

Projekt

z dnia 5 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY CHRZĄSTOWICE**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743, 858 i 1572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chrzastowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Chrzęstowice

z dnia.....2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 - 2027

Rozdział 1. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazuje mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na dbaniu o dobro dziecka, zapewnieniu mu właściwej opieki i należytego wychowania. Obowiązkiem rodziny jest dbałość o prawidłowy rozwój dziecka, o ochronę jego zdrowia, odpowiednią edukację, rozwój talentu. Rodzina powinna zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, ponieważ w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniebywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm czy narkomanię jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, problemy związane z zachowaniem zdrowia psychicznego, zagrożenie zjawiskiem przemocy domowej.

Sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodziny nie spełnia ona swoich podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontakt z rodziną, ale również o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek - ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców - zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej nakładający na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. Celem programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin, również w sytuacjach, w których dzieci umieszczone zostały poza rodziną biologiczną i przebywają w pieczy zastępczej.

Rozdział 2.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

§ 1. 1. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743, 858 i 1572) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

2. Zadania przyjęte do realizacji w ramach programu są spójne z kierunkami działań określonych w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 7) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 8) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 9) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 10) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 11) uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028.

Rozdział 3.

ADRESACI PROGRAMU

§ 2. Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do tych rodzin, które z racji doświadczonych problemów przekraczających ich zasoby, nie są w stanie samodzielnie wypełniać funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci. Ze względu na zakres i rodzaj problemów, jakie towarzyszą tym rodzinom, istnieje ryzyko doświadczenia przez nie zjawiska wykluczenia społecznego. Są to rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

Rozdział 4.

DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA W GMINIE CHRZĄSTOWICE

§ 3. 1. Gmina Chrząstowice położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie Opola, pomiędzy dwoma ważnymi szlakami komunikacji drogowej: droga nr 46 Częstochowa (Warszawa) oraz droga nr 49 Katowice - Wrocław. Administracyjnie należy do powiatu opolskiego. Na terenie 82 km² zlokalizowanych jest dziewięć sołectw: Chrząstowice, Dębska Kuźnia, Dębie, Dąbrowice, Falmirowice, Niwki, Daniec, Lędziny i Suchy Bór.

2. Powierzchnia Gminy wynosi 8213 ha, w tym tereny rolne 4138 ha, tereny leśne 3699 ha.

3. Ilość mieszkańców zameldowanych na stałe wynosi 6.783 osób według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, w poszczególnych miejscowościach:

Lp.	Nazwa miejscowości należących do Gminy Chrząstowice	Osoby zameldowane na pobyt stały
1.	Chrząstowice	1404
2.	Daniec	1199
3.	Dąbrowice	202
4.	Dębie	459
5.	Dębska Kuźnia	1287
6.	Falmirowice	402
7.	Lędziny	634
8.	Niwki	217
9.	Suchy Bór	979

Rozdział 5. DIAGNOZA SPOŁECZNA

§ 4. 1. Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzastowicach.

Na dzień 30.06.2024 r. wsparciem objętych było 36 rodzin, w tym 5 rodzin z dziećmi. Pośród nich były 2 rodziny wielodzietne i 3 niepełne. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz długotrwałą lub ciężką chorobą.

Pośród korzystających 36 rodzin korzystało ze wsparcia w szczególności: z powodu ubóstwa - 24 rodziny, długotrwała lub ciężka choroba - 15 rodzin, niepełnosprawność - 12 rodzin, bezrobocie - 11, z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 4, z powodu alkoholizmu - 4, z powodu bezdomności - 2 osoby.

2. Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzastowicach korzystają zazwyczaj osoby starsze, schorowane, niepełnosprawne, które nie mogą podjąć zatrudnienia. Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale i też negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo - wychowawczych i społecznych.

3. W rodzinach objętych pracą socjalną lub nadzorem kuratora, czy asystenta rodziny występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: nierealizowanie obowiązku szkolnego, zaniedbywanie nauki, zagrożenie demoralizacją, wykluczeniem społecznym, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela nr 1. Liczba dzieci z terenu gminy Chrzastowice umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
2021	3
2022	3
2023	5

Źródło: dane własne OPS

Z obserwacji asystenta rodziny realizującego zadania pieczy zastępczej w rodzinach z terenu gminy Chrzastowice wynika, że głównymi problemami tych rodzin są trudności związane z dysfunkcyjnym funkcjonowaniem, wynikające z różnorodnych przyczyn. Do najczęściej występujących problemów należy niska wydolność wychowawcza, która przejawia się m.in. zaniedbywaniem obowiązków szkolnych, absencją na zajęciach i praktykach, słabymi wynikami w nauce, a także zachowaniami demoralizującymi, szczególnie w przypadku dorastającej młodzieży. W większości rodzin objętych pieczą opiekę nad dziećmi sprawuje jeden z rodziców, który samotnie wychowuje dziecko. Problemem, z którym borykają się rodziny jest nadużywanie alkoholu, gdzie zdarzają się akty przemocy fizycznej i psychicznej. Bardzo często w rodzinach występują konflikty rodzinne, w które zaangażowane są dzieci, co źle wpływa na ich równowagę emocjonalną. Brak dobrego gospodarowania budżetem domowym jest częstym problemem w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny. W/w problemy, z którymi borykają się rodziny objęte pieczą, wymagają wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i często prawnego. Obecnie pieczą zastępczą objętych jest 7 rodzin.

Rodziny, którym przydzielono asystenta rodziny, to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze, niż pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej.

Tabela nr 2. Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w latach 2021 - 2023

Rok	Liczba rodzin
2021	4
2022	7
2023	7

Rozdział 6. ANALIZA SWOT

§ 5. REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY CHRZĄSTOWICE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> · Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. · Powołany Zespół Interdyscyplinarny. · Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. · Baza instytucji wspierających rodziny (policja, sąd, OPS, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata). · Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty. · Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników dziających na rzecz rodziny. · Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. · Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych. · Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny. · Działanie lokalnych jednostek organizacyjnych, instytucji i organizacji na rzecz lokalnego wsparcia. · Zatrudnienie asystenta rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> · Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie. · Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodzinny) - dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej. · Brak wolontariatu. · Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela. · Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej. · Wyuczona bezradność, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. · Ograniczone środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodziny.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> · Rozwój wolontariatu. · Edukacja rodziców. · Wdrażanie do współpracy z rodziną dysfunkcyjną rodzin wspierających. · Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. · Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych i realizacji rządowych programów. · Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym. · Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> · Złożoność problemów rodzin. · Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów. · Zanik więzi i tradycji rodzinnych - "pęd życia" · Wzrost kosztów utrzymania rodzin. · Wzrost negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc. · Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu. · Postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne. · Degradacja relacji rodzinnych.

Rozdział 7. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

§ 6. 1. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2025 - 2027.

2. Rada Gminy przyjmuje Gminny Program Wspierania Rodziny, zwany dalej Programem, w celu wykonania zadań gminy, określonych ustawą z dnia czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743, 858 i 1572).

3. Głównym założeniem programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny. Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi i ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

4. Celem działań jest zapobieganie powstania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej. Program zakłada współdziałanie instytucji świadczących usługi na różnych polach polityki społecznej. Usługi te powinny być świadczone w najbliższym środowisku w ramach lokalnych systemów wsparcia.

Rozdział 8. CELE PROGRAMU

§ 7. 1. Cel główny Programu to stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Chrzastowice.

2. Cele szczegółowe Programu to:

- 1) wieloaspektowe i interdyscyplinarne wspieranie rodzin w ich prawidłowym funkcjonowaniu;
- 2) promowanie roli rodziny oraz wspieranie skutecznych metod pracy z rodziną i dzieckiem, szczególnie poprzez współpracę lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych oraz przy wsparciu społeczności lokalnej;
- 3) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących;
- 4) zabezpieczenie podstawowych potrzeb dla rodzin z dziećmi;
- 5) odnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

Rozdział 9. ZADANIA PROGRAMU

§ 8. 1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- 1) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności;
- 2) praca socjalna, polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym;
- 3) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.

2. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- 1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej;
- 2) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych;
- 3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy Chrzastowice;
- 4) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

3. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- 1) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli instytucji kontaktujących się z rodziną, w tym placówkami służby zdrowia;
- 2) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin w których opiekunowie pozostają bez pracy;
- 4) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, zarówno dzieci, jak i rodziców, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii;
- 5) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji (osoby uzależnione, sprawcy przemocy w rodzinie);

6) współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzastowice;

7) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

1) umożliwienie rodzinom wymagającym pomocy korzystania z usług asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę;

2) pomoc rodzinom przeżywającym trudności w dostępie do konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego;

3) zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;

5. Dążenie do integracji rodzin poprzez:

1) pomoc rodzinie, z której dzieci umieszczone w pieczy zastępczej;

2) odbudowanie środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej;

3) przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

Rozdział 10. REALIZATORZY PROGRAMU

§ 9. 1. Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzastowicach we współpracy z instytucjami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniącymi funkcje wspierające:

1) Urząd Gminy Chrzastowice:

a) wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kierowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,

b) zapewnienie opieki dzieciom poniżej 7 roku życia,

c) organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży;

2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzastowicach:

a) kierowanie wniosków do sądu wobec osób co do których istnieje podejrzenie o uzależnienie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

b) wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci,

c) zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu,

d) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty,

e) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji poprzez podjęcie terapii uzależnienia od alkoholu oraz innych działań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;

3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzastowicach:

a) poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników socjalnych,

b) zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu",

c) zapewnienie pomocy materialnej dla uczniów (stypendia szkolne),

d) objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,

e) poradnictwo i praca na rzecz rodzin świadczona przez asystenta rodziny,

- f) systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań oraz udzielanie im stosownej pomocy,
 - g) podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzastowice:
- a) integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - b) wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej,
 - c) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
 - d) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla par, sprawców przemocy domowej,
 - e) monitorowanie zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży,
 - f) promocja instytucji udzielających pomocy w przypadkach zaistnienia zjawiska przemocy;
- 5) Komisariat Policji w Ozimku:
- a) zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Chrzastowice,
 - b) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
 - c) przeciwdziałanie przestępczości i uzależnienia wśród młodzieży;
- 6) Placówki oświatowe z terenu gminy Chrzastowice:
- a) realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych,
 - b) wsparcie pedagogiczne dla rodzin i dzieci,
 - c) uświadomienie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
 - d) rozwijanie oferty zajęć opiekuńczo-wychowawczych i zajęć pozalekcyjnych,
 - e) pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
 - f) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
 - g) monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami;
- 7) Ośrodek Zdrowia w Chrzastowicach:
- a) opieka i profilaktyka zdrowotna,
 - b) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
 - c) monitorowanie środowisk zagrożonych przez pielęgniarki środowiskowe;
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu:
- a) udzielenie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem,
 - b) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - c) udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze,
 - d) udzielanie schronienia w sytuacji kryzysowej, poradnictwo;
- 9) Sąd Rejonowy - III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Opolu:
- a) współpraca kuratora Sądowego z przedstawicielami instytucji znajdującymi się na terenie gminy Chrzastowice,
 - b) podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty;

10) Starostwo Powiatowe: darmowe porady w zakresie prawa, mediacji, poradnictwa obywatelskiego.

Rozdział 11. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

§ 10. 1. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 w Gminie Chrzęstowice będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Rozdział 12. MONITORING I EWALUACJA

§ 11. 1. Gminny Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzęstowicach. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

2. Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rozdział 13. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi i jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a w rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami oraz tworzenia optymalnych warunków do prawidłowego funkcjonowania. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu będą włączane instytucje, placówki i organizacje, które ze swoimi działaniami, wspierają rodziny i dzieci. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743, 858 i 1572), organy jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do opracowania i realizacji gminnego programu wspierania rodziny. Program ten stanowi kluczowy element lokalnej polityki społecznej, mający na celu wsparcie rodzin w prawidłowym pełnieniu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapobieganie problemom rodzinnym oraz wspieranie dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 został opracowany w oparciu o diagnozę lokalnych potrzeb społecznych oraz analizę zasobów dostępnych w gminie, obejmując działania na rzecz wzmocnienia rodziny w obliczu trudności, z jakimi może się borykać. Program wyznacza cele, kierunki działań oraz określa zadania do realizacji w obszarze wspierania rodzin, w tym:

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
2. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
4. Dążenie do integracji rodzin.

Przyjęcie programu jest działaniem zgodnym z ustawowymi zadaniami gminy w zakresie pomocy społecznej, a jego realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia rodzin, zwiększenia ich samodzielności oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Realizacja programu będzie finansowana z budżetu gminy oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i w pełni uzasadnione.